

TECHNIKAI OLIMPIÁSZ

16. évfolyam, 2025/2026 tanév

kerületi forduló **A kategória**

TECHNIKAI OLIMPIÁSZ

16. évfolyam, 2025/2026 iskolaév

kerületi forduló

Módszertani utasítások az elméleti részhez

A kategória

A Technikai Olimpiász (TOKF) tizenhatodik évi kerületi fordulóját a 2025/2026-os tanévben a Műszaki Olimpia Szervezési Szabályzata alapján rendezik meg. A Technikai Olimpiászt (TO) a Szlovák Köztársaság Oktatási, Kutatási, Fejlesztési és Ifjúsági Minisztériuma hirdeti meg. Megszervezője pedig a Nemzeti Oktatási és Ifjúsági Intézet - NIVAM.

Az A kategória versenyére a kitűzött időpont **2026.1.27.** Az A kategória az AI 8. és 9 diákjai számára valamint a nyolcéves gimnáziumok NG 3. és 4. /tercia és kvarta/ diákjainak, mint diákpárosok számára van megrendezve.

Az elméleti rész tudás ismereti tesztfeladatok megoldásából áll. Minden versenyző önállóan oldja meg a feladatokat. Minden megoldó a teszt megoldása során adott helyes/helytelen válasz alapján kap/nem kap pontokat. A kerületi fordulóban a minden versenyzőknek **12 feladatot** kell megoldani.

Pontszámok az egyes tesztfeladatok, kérdések megoldásáért:

1. kérdés 0,5 p.	6. kérdés 0,5 p.	11. kérdés 2 p.
2. kérdés 1 p.	7. kérdés 4 p.	12. kérdés 2 p.
3. kérdés 2,5 p.	8. kérdés 0,5pb.	
4. kérdés 2 p.	9. kérdés 0,5p.	
5. kérdés 1,5 p.	10. kérdés 2 p.	

A teszt megoldására szánt **max. idő 20 perc.** A teszt befejezésének idejét rögzíteni kell - ez döntő a verseny összesített értékelésében egy lehetséges holtverseny esetén.

Az elméleti rész feladatainak helyes megoldásával egy versenyző maximum **19** pontot szerezhethet. Két versenyző maximum 38 pontot nyerhet. Az A kategóriás tanulók párokban dolgoznak. A tesztekben szerzett pontokat a párosoknál összeadják.

A HELYES VÁLASZOK:

Elméleti ismeretfelmérő teszt

1. Karikázd be azt az eszközt, amelyik a mechanikus elektromos készülékek közé tartozik:

- a) villanykörte
- b) **turmixgép**
- c) légkondicionáló
- d) hűtőszekrény

(0,5 b)

2. Írd be a hiányzó adatot:

Egy tranzisztornak 3 kivezetése van.

(1 p)

3. Rendezd el a termékfejlesztés lépéseit (1–5):

- ☒ 1 Tesztelés
- ☐ 2 Műszaki dokumentáció
- ☐ 3 Gyártás
- ☒ 4 Tervezés
- ☐ 5 Értékesítés

(2,5 p)

✓ A helyes sorrend: 4 – 2 – 3 – 1 – 5

4. Párosítsd az alkatrész nevét a funkciójával

Funkció

Alkatrész

1) Korlátozza az áramot	a) Kondenzátor	
2) Összegyűjti az elektromos töltést	b) Ellenállás	
3) Az áramot egy irányba vezeti	c) Dióda	
4) Erősít egy elektromos jelet	d) Tranzisztor	(2 p)

1b, 2a, 3c, 4d.

5. Húzd alá a helyes energiatakarékosági módszereket

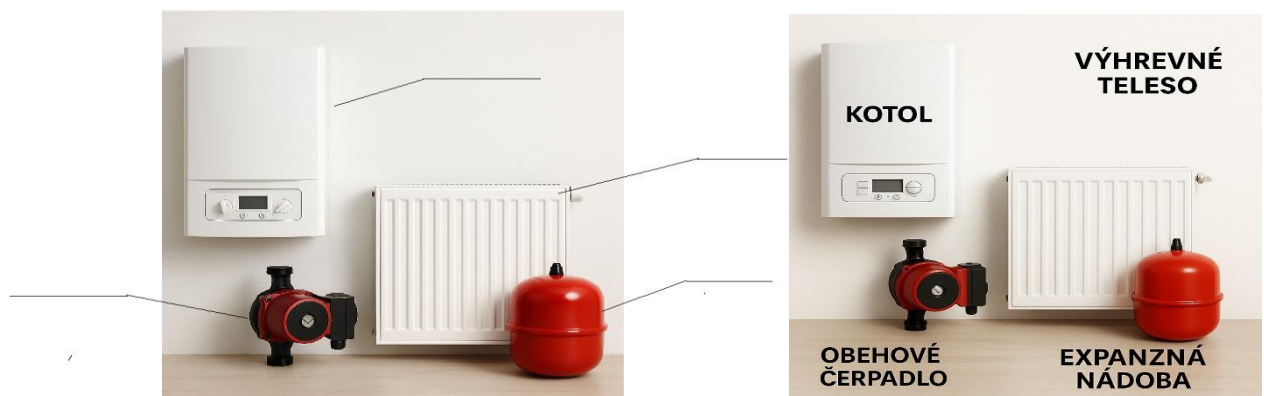
Energiatakarékos izzók használata, az edényekben végzett főzés esetén a fedő használata, éjszaka a hűtőszekrény kikapcsolása, a használaton kívüli készülékek kikapcsolása, a lámpák gyakori fel- és lekapcsolása, a töltők csatlakoztatva hagyása a töltött készülékek feltöltése után is

(1,5 p)

6. Határozd meg, hogy mi a műszaki termékek formatervezésének fő célja.

a) Növelni a súlyát.	
b) Csökkenteni a működéskéességét.	
c) Kombinálni a termék esztétikáját, örgonómiáját és gyakorlatiasságát	(0,5 b).
d) Minél több szín használata.	

7. Nevezd meg a képen látható háztartási berendezés részeit (írd a helyes választ minden sor mellé!)

A megoldáson látható szövegek fordításai:

Kotol – kazán   výhrevné těleso – fűtőtest

obehové čerpadlo – keringető szivattyú   expanzná nádoba – tágulási tartály

8. Ítéld meg a vízóra szerepét egy otthoni vízvezeték-rendszerben

- a) Csökkenti a víznyomást a csőben.

b) Méri az elfogyasztott víz mennyiségét.

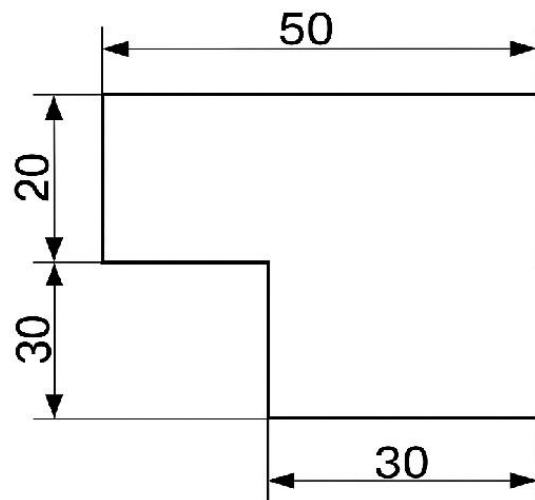
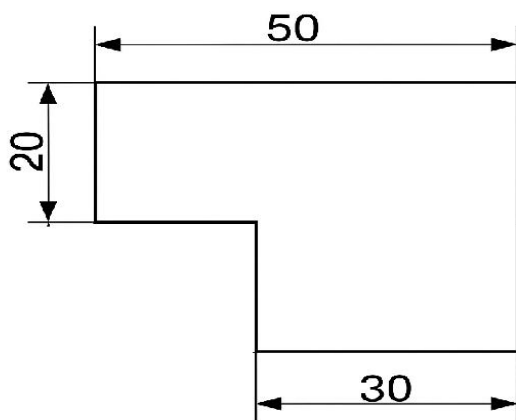
(0,5p)

- c) Kiszűri a szennyeződéseket a vízből.
- d) Növeli a víz hőmérsékletét.

9. Karikázd be az okos elektromos vezetérendszerre vonatkozó helyes állítást:

- a) **Lehetővé teszi a világítás, a fűtés és a redőnyök vezérlését mobil eszközzel.** (0,5 b)
- b) Csak a készülékek elektromos hálózathoz való csatlakoztatására szolgál.
- c) Nem teszi lehetővé a távvezérlést vagy az otthonautomatizálást.
- d) Csak internetkapcsolat nélküli épületekben működik.

10. Egészítsd ki a képen látható vonalrendszert és add hozzá a megfelelő méreteket.

11. Egészítsd ki a mondatokat a megfelelő szavakkal.

A víz felszínén mozgó és a tartályba áramló víz áramlását szabályozó részt úszó-nak nevezzük.
A mikrohullámú sugárzás az ételt úgy melegíti fel, hogy rezgésbe hozza az ételben lévő víz molekulákat.

(2 p)

12. Párosítsd a kazánalkatrészeket azok rendeltetésével.

Kazánalkatrész

1. Égő
2. Hőcserélő
3. Termosztát
4. Kémény

Rendeltetése

- a) Biztosítja az üzemanyag elégetését
- b) Elvezeti a füstgázokat
- c) Szabályozza a víz hőmérsékletét
- d) Átadja a hőt a forró égésgázból a fűtőfolyadéknak

1a, 2d, 3c, 4b

(2 p)

A Technikai olimpiász Kerületi fordulója

16. évfolyam, 2025/2026 iskolaév

A feladatok szerzői:

PaedDr. Ľubomír Žáčok, PhD., univ. doc., doc. PaedDr. Ján Stebila, PhD.,

Ing. Petra Kvasnová, PhD., univ. doc., Ing. Martin Kučerka, PhD., univ. doc.

Bírálók:

doc. JUDr. Ing. Daniel Novák, CSc., Mgr. Tomáš Valent

Fordító:

doc. PhDr. Zoltán Pomšár, PhD.

Kiadta:

2026